

Keuzedeel mbo

Verdieping diergedrag, dierenwelzijn en ethiek geschikt voor niveau 4

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0386

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-01-2016

1. Algemene informatie

D1: Verdieping diergedrag, dierenwelzijn en ethiek geschikt voor niveau 4

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

De keuze is geschikt voor alle beroepsbeoefenaars in de dierensectoren en dient in de eigen beroepscontext te worden gelezen/uitgewerkt.

Relevantie van het keuzedeel

In de maatschappij is een groeiende aandacht voor diergedrag, dierenwelzijn en ethiek. Het keuzedeel biedt de deelnemer een kans om zich hier in te verdiepen, op voor te bereiden en een eigen mening te vormen.

Beschrijving van het keuzedeel

In het keuzedeel verdiept de deelnemer zijn praktische kennis en vaardigheden over het natuurlijk gedrag van de verschillende gedomesticeerde diersoorten, de invloed die de mens daarop heeft en de gevolgen van dit handelen op het welzijn van het dier. De deelnemer leert over ethische normen in zijn eigen leefwereld en de beroepspraktijk betreffende het welzijn van dieren.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Doorstroom
Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Onderzoeken eigen gedrag op het gebied van dierenwelzijn en diergedrag

Complexiteit

De complexiteit wordt vooral bepaald door het werkveld van de beginnend beroepsbeoefenaar. De regelgeving en aandacht voor dierenwelzijn en diergedrag verschilt per diergroep.

De beginnend beroepsbeoefenaar bezit brede en specialistische kennis en vaardigheden voor het beroep.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig. Hij heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol, soms ook uitvoerend, afhankelijk van het bedrijf. Hij werkt zelfstandig in een herkenbare, soms wisselende, soms internationale leef- en werkomgeving. Hij is verantwoordelijk voor resultaten van eigen activiteiten en werk. Hij is deels verantwoordelijk voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft gespecialiseerde kennis van begrippen, concepten en stromingen in dierenwelzijn en ethiek
- heeft gespecialiseerde kennis van de oorzaken van diergedrag
- heeft gespecialiseerde kennis van soorten diergedrag
- heeft gespecialiseerde kennis van communicatie van dieren
- heeft gespecialiseerde kennis van factoren die dierenwelzijn beïnvloeden
- heeft kennis van keurmerken en labels van dierenwelzijn
- kan zijn eigen bijdrage aan (verbeteren) van diergedrag en dierenwelzijn benoemen
- kan omstandigheden noemen die dierenwelzijn beïnvloeden
- kan voordelen noemen van (handhaven van) goed dierenwelzijn voor dier, eigenaar en verzorger
- kan een eigen standpunt innemen m.b.t. dierenwelzijn en dit benoemen
- kan gegevens presenteren aan een kleine groep bekenden
- kan informatie vinden over diergedrag en dierenwelzijn
- kan processen evalueren
- kan reflecteren op eigen gedrag

D1-K1-W1: Onderzoekt eigen gedrag

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar vergroot zijn kennis over diergedrag en dierenwelzijn. Hij beschrijft zijn eigen gedrag en zijn houding op het gebied van dierenwelzijn en diergedrag (sterke en zwakke punten).

Hij rapporteert hierover aan de begeleider/leidinggevende en licht zijn rapportage toe.

Resultaat

Een overzicht van sterke en zwakke punten op het gebied van diergedrag en dierenwelzijn.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gaat actief op zoek naar informatie over dierenwelzijn en diergedrag;
- schrijft een heldere rapportage;
- benoemt eerlijk zijn eigen sterke en zwakke kanten t.a.v. het thema.

De onderliggende competenties zijn: Analyseren, Onderzoeken, Formuleren en rapporteren

D1-K1-W2: Benoemt verbetermogelijkheden van gedrag

Omschrijving

D1-K1-W2: Benoemt verbetermogelijkheden van gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar bestudeert de analyse die hij van zijn gedrag op het gebied van dierenwelzijn en diergedrag heeft gemaakt. Hij beschrijft verbeterpunten in een plan en geeft ook aan hoe hij ze gaat doorvoeren. Hij bespreekt het plan met de begeleider.

Resultaat

Plan voor verbeteren eigen gedrag t.a.v. het thema diergedrag en dierenwelzijn.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bespreekt zijn eigen gedrag eerlijk;
- formuleert eigen verbeterpunten in een haalbaar plan.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren

D1-K2: Onderzoeken stand van zaken diergedrag en dierenwelzijn in het bedrijf

Complexiteit

De complexiteit wordt vooral bepaald door het bedrijf/de werkplek van de beginnend beroepsbeoefenaar. Over diergedrag en dierenwelzijn wordt in diverse werkgebieden verschillend gedacht. De regelgeving verschilt per diergroep. De beginnend beroepsbeoefenaar bezit brede en specialistische kennis. Hij evalueert en integreert gegevens.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig. Hij heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol, soms ook uitvoerend, afhankelijk van het bedrijf. Hij werkt zelfstandig in een herkenbare, soms wisselende, soms internationale leef- en werkomgeving. Hij is verantwoordelijk voor resultaten van eigen activiteiten en werk. Hij is deels verantwoordelijk voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft gespecialiseerde kennis van het gedrag van de meest voorkomende diersoorten in zijn werkveld
- heeft gespecialiseerde kennis van dierenwelzijn en ethiek bij de meest voorkomende diersoorten in zijn werkveld
- heeft gespecialiseerde kennis van wetten en regels van overheid en brancheorganisaties m.b.t. dierenwelzijn
- heeft gespecialiseerde kennis van soorten bedrijven in het werkveld en de bijbehorende bedrijfsdoelstellingen

- heeft kennis van meningen over dierenwelzijn en hoe deze tot stand komen
- kan de emotionele toestand van een dier herkennen
- kan afwijkend gedrag van dieren herkennen
- kan verschillende informatiebronnen gebruiken
- kan een enquête opstellen
- kan een enquête afnemen
- kan een presentatie verzorgen voor een groep bekenden
- kan een vragenlijst opstellen

D1-K2-W1: Doet onderzoek in het bedrijf en rapporteert

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar doet een onderzoek naar dierenwelzijn en diergedrag bij het eigen bedrijf en aanverwante bedrijven. Hij onderzoekt motivatie, visie en praktijkvoorbeelden van het bedrijf gekoppeld aan de factoren die dierenwelzijn en diergedrag beïnvloeden. Hij stelt zelf een vragenlijst op die hij gebruikt bij het onderzoek.

De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een rapportage van zijn verzamelde gegevens en presenteert deze aan de begeleider/leidinggevende.

Resultaat

Een overzicht en een rapportage over de stand van diergedrag en dierenwelzijn in het bedrijf/verwante bedrijven.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gebruikt verschillende bronnen om informatie te verzamelen over dierenwelzijn bij bedrijven;
- maakt zorgvuldig gebruik van de vragenlijst;
- schrijft een geordende rapportage van zijn gegevens;
- hij presenteert de gegevens helder aan leidinggevende/begeleider.

De onderliggende competenties zijn: Onderzoeken, Formuleren en rapporteren, Presenteren, Leren

D1-K3: Onderzoeken stand van zaken diergedrag en dierenwelzijn in het beroep

Complexiteit

De complexiteit wordt gevormd door de diversiteit van bedrijven in het werkveld en de mate waarin dierenwelzijn en diergedrag aandacht krijgen. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft brede en/of specialistische kennis van dierenwelzijn en diergedrag en voert zijn taak uit met tactisch en strategisch inzicht. Hij maakt gebruik van standaardprocedures en methodes. Hij onderkent ingewikkelde problemen in de beroepspraktijk van dierenwelzijn en diergedrag. Hij zoekt planmatig naar een oplossing door gegevens te identificeren en te gebruiken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig. Hij heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol, soms ook uitvoerend, afhankelijk van het bedrijf. Hij werkt zelfstandig in een herkenbare, soms wisselende, soms internationale leef- en werkomgeving. Hij is verantwoordelijk voor resultaten van eigen activiteiten en werk. Hij is deels verantwoordelijk voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft gespecialiseerde kennis van het gedrag van de meest voorkomende diersoorten in zijn werkveld
  - heeft gespecialiseerde kennis van dierenwelzijn en ethiek bij de meest voorkomende diersoorten in zijn werkveld
  - heeft gespecialiseerde kennis van communicatie van dieren
  - heeft kennis van meningen over dierenwelzijn en hoe deze tot stand komen
  - heeft gespecialiseerde kennis van verschillende mens-dierrelaties en de invloed daarvan op dierenwelzijn
  - heeft gespecialiseerde kennis van soorten bedrijven in het werkveld en de bijbehorende bedrijfsdoelstellingen
  - heeft kennis van voorbeelden van verbetermodellen
-
- kan voordelen noemen van (handhaven van) goed dierenwelzijn voor dier, eigenaar en verzorger
  - kan verschillende informatiebronnen gebruiken
  - kan een presentatie verzorgen voor een groep onbekenden
  - kan een verbeterplan opstellen

D1-K3-W1: Doet onderzoek naar verbetermogelijkheden

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt mogelijkheden om diergedrag en dierenwelzijn in het beroep te verbeteren. Hij gebruikt eigen gegevens van eerder onderzoek. Hij analyseert deze op de mogelijkheden om diergedrag en dierenwelzijn te verbeteren bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting/kooiverrijking en stelt een verbetervoorstel op.

Resultaat

Verbeterplan voor dierenwelzijn en diergedrag in het beroep.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- doet grondig onderzoek;
- analyseert de resultaten nauwkeurig;
- formuleert verbetervoorstellen in een logisch verhaal.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Analyseren, Onderzoeken

D1-K3-W2: Presenteert verbetervoorstellen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een presentatie van de verbetervoorstellen voor dierenwelzijn en diergedrag. Hij verzorgt een presentatie voor de groep bedrijfsleiders.

Resultaat

Een duidelijke presentatie.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- zet media correct in;
- verwerkt de eigen gegevens op de juiste wijze;
- houdt een helder betoog;
- controleert of de informatie is begrepen.

De onderliggende competenties zijn: Presenteren, Kwaliteit leveren

D1-K4: In kaart brengen van de opbrengst van verbetering van dierenwelzijn in het beroep

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar bezit brede en specialistische kennis van dierenwelzijn en diergedrag. Hij evalueert en integreert gegevens. Hij signaleert beperkingen van bestaande kennis in de beroepspraktijk en onderneemt actie. Hij onderkent en analyseert redelijk complexe problemen in de beroepspraktijk. Hij lost deze problemen planmatig en op creatieve wijze op door gegevens te identificeren en te gebruiken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig. Hij heeft een organisatorische, controlerende en soms ook uitvoerende rol, afhankelijk van het bedrijf. Hij werkt zelfstandig in een herkenbare, soms wisselende, soms internationale leef- en werkomgeving. Hij is verantwoordelijk voor resultaten van eigen activiteiten en werk.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van meningen over dierenwelzijn en hoe deze tot stand komen
  - heeft gespecialiseerde kennis van verschillende mens-dierrelaties en de invloed daarvan op dierenwelzijn
  - heeft gespecialiseerde kennis van soorten bedrijven in het werkveld en de bijbehorende bedrijfsdoelstellingen
  - heeft kennis van bedrijfskosten
  - kan een verbeterplan opstellen
  - kan kosten en baten van verbeteringen op het gebied van dierenwelzijn benoemen
  - kan kosten en baten van verbetervoorstellen berekenen
-
- kan een presentatie verzorgen voor een groep onbekenden

D1-K4-W1: Doet een voorstel voor verbetering van dierenwelzijn en diergedrag in branche, beroep, bedrijf

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een berekening welke kosten een verbetervoorstel op het gebied van dierenwelzijn en diergedrag voor branche, beroep of bedrijf met zich meebrengen. Hij zet kosten af tegen de opbrengsten/voordelen die hij voorziet. Daarnaast inventariseert hij de mogelijke risico's die een verbetering met zich mee brengt.

Resultaat

Opbrengsten en risico's van de verbetering op het gebied van dierenwelzijn en diergedrag.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- maakt nauwkeurig een berekening van kosten en verwachte opbrengsten van verbetervoorstellen;
- neemt weloverwogen risico's om daarmee verbeteringen te realiseren.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Gedrevenheid en ambitie tonen

D1-K4-W2: Rapporteert over de opbrengst van de verbetering

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar analyseert de opbrengsten en risico's van verbetering op het gebied van dierenwelzijn. Hij verwerkt zijn verwachtingen hierover in een verslag in de vorm van een business case. Hij presenteert het resultaat.

Resultaat

Verslag en presentatie business case.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- analyseert de verbetering grondig;

D1-K4-W2: Rapporteer over de opbrengst van de verbetering

- formuleert zijn verwachtingen op een logisch gestructureerde wijze;
- presenteert het resultaat duidelijk;
- gaat zorgvuldig in op vragen;
- stimuleert zijn publiek om met het verbetervoorstel aan de slag te gaan.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Presenteren, Formuleren en rapporteren